

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งทางด้านการระดมเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจะนำไปลงทุนในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ และการใช้เงินทุนอย่างมากมาย โดยการให้บริการสินเชื่อในสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย นอกจากทรัพยากรอันเป็นตัวเงินแล้ว ทรัพยากรที่เป็นมนุษย์ก็มีส่วนร่วมด้วยอย่างมาก เพราะเป็นผู้บริหารและดำเนินงานที่เกี่ยวกับทรัพยากรที่มียุทธศาสตร์ขององค์การให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาทรัพยากรอันเป็นตัวบุคคลที่มีประสิทธิภาพไว้ปฏิบัติหน้าที่งานแก่ธนาคารให้ได้นานที่สุด การที่จะเห็นยวรงค์ทรัพยากรชนิดที่ใหญ่อยู่ในธนาคารได้นานก็เป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของธนาคารที่จะต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ความมั่นคง และบริการอื่น ๆ นอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้าง ที่บุคคลได้รับอยู่เป็นประจำแล้ว เพื่อที่จะทำให้เขามองเห็นว่า ธนาคารให้ความสำคัญเอาใจใส่ต่อพนักงานของธนาคารเป็นอย่างดี สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นการสร้างขวัญให้กับพนักงาน ดังนั้นการลงทุนในทรัพยากรที่เป็นมนุษย์ของธนาคารพาณิชย์จึงนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ และธนาคารพาณิชย์ก็จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนนั้นเช่นกัน กล่าวคือ

1. ได้พนักงานที่มีประสิทธิภาพสูง
2. เป็นการสร้างขวัญแก่พนักงานและสร้างความซื่อสัตย์ต่อธนาคาร
3. ทำให้ลดอัตราการลาออกและการลาหยุดงานลดน้อยลง
4. เกิดสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างพนักงาน ผู้บริหาร และผู้เป็นเจ้าของธนาคาร
5. เป็นการลดอิทธิพลของกลุ่มแรงงาน ไม่ว่าทั้งการแสดงออกและอำนาจ
6. เป็นการลดการบีบบังคับจากกฎหมาย

ประเภทของสวัสดิการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จำนวน 11 ธนาคาร ที่สำรวจได้ พอที่จะประเมินและสรุปให้เห็นได้ว่า ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ได้วางโครงการสวัสดิการแก่พนักงานที่สำคัญ ๆ รวม 5 ด้าน คือ

1. สวัสดิการด้านสุขภาพและอนามัย มีบริการอยู่หลายประเภทที่จัดเข้าเป็นบริการทางสุขภาพและอนามัย โดยจุดมุ่งหมายแล้วต้องการให้พนักงานได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อป่วย โดยธนาคารพาณิชย์บางแห่งมีสถานพยาบาลอยู่ในอาคารที่ประกอบการ เช่น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ธนาคารกรุงไทย จำกัด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด เป็นต้น แม้บางธนาคารจะมีสถานพยาบาลภายนอกธนาคาร ธนาคารพาณิชย์เหล่านั้นก็ควรจะมีอุปกรณ์ในทางปฐมพยาบาลและยาประจำบ้านต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ยาใส่แผลสด แอมโมเนีย ยาหอม ยาแก้ปวด ฯลฯ เพราะสิ่งเหล่านี้จำเป็นแก่พนักงานอย่างมาก

2. สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ มีบริการอยู่หลายประเภทที่จัดเข้าเป็นบริการทางเศรษฐกิจ โดยจุดมุ่งหมายแล้วต้องการเพิ่มพูนความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่พนักงานนอกเหนือจากเงินเดือน และค่าจ้างที่ได้รับ บริการทางด้านเศรษฐกิจ เช่น

2.1 เงินเพิ่มจากเงินเดือน ซึ่งเป็นในรูปต่าง ๆ เช่น เงินช่วยเหลือค่าครองชีพ เงินช่วยเหลือค่าอาหารกลางวัน เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรพนักงาน เงินโบนัส เป็นต้น ปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ในประเทศไทยก็ได้พยายามให้เพื่อเป็นการช่วยเหลือแบงก์การระดมเงินที่ส่งขึ้นแก่พนักงานทุกคน

2.2 การให้กู้ยืมเงิน เช่น การกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัย เพราะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำรงชีพ ปัจจุบันมีบางธนาคารได้จัดให้มีการเช่าซื้อบ้านและที่ดิน เช่น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด เป็นต้น ธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะจัดให้มีการกู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านและเพื่อซ่อมแซมบ้าน จะแตกต่างกันก็เพียงรายละเอียดปลีกย่อย เช่น วงเงินกู้ ระยะเวลาการผ่อนชำระ เป็นต้น แต่ก็มีบางธนาคารที่ไม่มีบริการประเภทนี้ นอกจากนั้นยังมีการให้กู้ยืมเงินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่พนักงาน เช่น กู้ยืมเงินเพื่อการรักษาพยาบาลเจ็บป่วย กระทบหนัก เงินกู้ยืมเพื่อการสมรส เป็นต้น

2.3 การคมนาอม การคมนาอมกำลังเป็นปัญหาสำคัญในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดใหญ่ ๆ ปัญหาเรื่องการคมนาอมยังหมายถึง การจัดให้มีสถานที่จอดรถเพียงพอสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งสถานที่สำหรับจอดรถของลูกค้ที่มาติดต่อด้วย

ปัญหาเรื่องการคมนาคมของพนักงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย กำลังเป็นปัญหาสำคัญที่หลายธนาคารกำลังพิจารณาอยู่ แต่ในขณะนี้ยังไม่มีธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยธนาคารใดที่จัดให้บริการประเภทแก่พนักงาน แม้กระทั่งปัญหาที่จอดรถของพนักงานก็ยังแก้ไขไม่ได้ เนื่องจากจะต้องจัดสถานที่ให้เพียงพอแก่ลูกค้าที่มาติดต่อกับธนาคารก่อน

3. สวัสดิการด้านความมั่นคงและปลอดภัย บริการประเภทนี้จุดประสงค์เพื่อให้ความมั่นคงแก่พนักงานในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่และเมื่อออกจากงาน บริการสวัสดิการด้านนี้ ได้แก่

3.1 เงินสะสมหรือเงินบำเหน็จบำนาญ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยทุกธนาคารมีการจ่ายเงินสะสม เมื่อพนักงานลาออกหรือเกษียณอายุแล้ว ส่วนของปลีทยของแต่ละธนาคารจะแตกต่างกัน เช่น อัตราการจ่ายเงินสะสม ระยะเวลา เป็นต้น

3.2 การประกันชีวิตสุขภาพและอุบัติเหตุ โรคร้ายไข้เจ็บและอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้เสมอแก่ทุกคน และย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อฐานะทางการเงินของพนักงาน และมีผลทำให้ผลงานธนาคารต่ำลงด้วย

การประกันชีวิตและอุบัติเหตุของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ที่สำรวจเกือบทุกธนาคารมีการประกันชีวิต เนื่องจากอุบัติเหตุให้กับพนักงานที่เสี่ยงอันตราย เช่น พนักงานขับรถ พนักงานยามรักษาการณ์ พนักงานขนส่งเงินสด พนักงานเคลียร์รัง เป็นต้น โดยเฉพาะประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 103 วันที่ 16 มีนาคม 2515 ได้กำหนดให้นายจ้างรับผิดชอบที่จะต้องจ่ายเงินทดแทนเมื่อลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน หรือจากโรค ซึ่งเกิดตามลักษณะหรือสภาพของงาน หรือโรคที่เกิดจากการทำงาน และยังกำหนดให้นายจ้างตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้มีหน้าที่จ่ายเงินสมทบให้กองทุนเงินทดแทนในกรมแรงงานตามอัตราที่กำหนด เพื่อให้กองทุนเงินทดแทนจ่ายเงินทดแทนแก่ลูกจ้าง ในกรณีดังกล่าวธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีฐานะเป็น "นายจ้าง" ตามประกาศคณะปฏิวัติที่จะต้องจ่ายเงินสมทบให้กองทุนเงินทดแทน ดังนั้นเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นแก่พนักงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ก็ย่อมจะได้รับค่าทดแทนอุบัติเหตุจากกองทุนเงินทดแทนตามอัตราที่กำหนด

4. สวัสดิการด้านการศึกษา โดยจุดมุ่งหมายแล้วต้องการ เพิ่มพูนความรู้ให้แก่พนักงาน บริการสวัสดิการด้านนี้ ได้แก่

4.1 บริการห้องสมุด การจัดบริการด้านการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดนี้ จัดว่าเป็นการให้ความรู้แก่พนักงานโดยทางอ้อม เพราะเปิดโอกาสให้พนักงานได้ค้นคว้าหาความรู้ใช้องอิง อานข่าวสาร ฯลฯ พนักงานได้พักผ่อนยามว่าง และยังเป็นการพัฒนาพนักงานไปในตัวด้วย

4.2 การให้บริการทางการศึกษา เป็นการให้บริการแก่พนักงานเพื่อพัฒนาพนักงานโดยจัดใหม่ทุนการศึกษาพนักงาน ทุนครูงานธนาคาร บางธนาคารบริการทางการศึกษา จะรวมถึงการให้บริการแก่ครอบครัวพนักงานด้วย และบุคคลภายนอก

4.3 การให้หยุดเพื่อตอบแทนคุณบิดามารดา เช่น การลาอุปสมบท กำหนด 1 พรรษา เพื่อศึกษาในหลักธรรม

5. สวัสดิการด้านสันทนาการ เป็นความจริงที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมแสวงหาโอกาสที่จะหาความสุข ความบันเทิงให้แก่ตัวเอง เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ การที่ธนาคารจัดใหม่ บริการประเภทนี้ขึ้นตามความสามารถ เป็นการช่วยให้พนักงานเกิดความรู้สึกไม่เบื่อหน่ายในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้พนักงานในระดับต่าง ๆ ของธนาคารรู้จักสนิทสนมกันยิ่งขึ้น บริการประเภทนี้ได้แก่

5.1 บริการด้านกีฬา เพื่อเป็นการพักผ่อนสมองและเสริมสร้างพลังกำลังความสามารถของพนักงาน กีฬาที่นิยมกันเป็นส่วนใหญ่ได้แก่ ฟุตบอล บาสเกตบอล โบว์ลิ่ง เทนนิส กอล์ฟ เป็นต้น

5.2 บริการทางสังคม การบริการด้านนี้เพื่อสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างพนักงานและการพักผ่อนของพนักงาน ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ธนาคารอาจจัดใหม่งานรื่นเริงขึ้นเพื่อพนักงานโดยเฉพาะ หรือระหว่างพนักงานและครอบครัว เช่น ในวันปีใหม่ การจัดท่องเที่ยวตามต่างจังหวัด จัดเที่ยวตามชายทะเล จัดรวมทำบุญการกุศล เช่น การทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

5.3 การส่งเสริมในด้านวัฒนธรรม บริการทางวัฒนธรรมเป็นการเสริมสร้างความสามารถพิเศษของพนักงาน กิจกรรมด้านนี้ เช่น การตั้งชมรมหรือชุมนุมต่าง ๆ ในธนาคาร บุคคลที่สนใจจะโตเขารวมด้วย เช่น ชมรมดนตรีไทย ชมรมดนตรีสากล ชมรมภาษาต่างประเทศ ฯลฯ

5.4 ห้องอาหาร อาหารเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ การจัดให้มีห้องอาหาร รับประทานอาหาร จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่พนักงานอย่างมาก สถานที่บางแห่งอยู่ห่างไกลจากชุมชนมาก อาหารกลางวันอาจเป็นปัญหาใหญ่แก่พนักงานจำนวนไม่น้อย นอกจากนั้นธนาคารยังสามารถควบคุมในต้นทุนโภชนาการ ทำให้โตอาหารที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ร่างกาย เวลาอาหารกลางวันของพนักงานจะไม่เร่งรีบจนน่าเบื่อหน่ายและก่อให้เกิดโอกาสสร้างความสามัคคีระหว่างพนักงานด้วย และหากจะสามารถจัดจำหน่ายอาหารในราคาเขาดูดยก็จะ เป็นประโยชน์แก่กุลแก่พนักงานอีกโสดหนึ่งด้วย

5.5 ค่าใช้จ่ายสำหรับเวลาพักผ่อนของพนักงาน เช่น การที่ธนาคารมีบ้านพัก รอนตามสถานที่ตากอากาศ เปิดให้พนักงานเข้าใช้พักผ่อนได้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และบางธนาคารก็ให้เงินแก่พนักงานเพื่อใช้พักผ่อนในแต่ละปีด้วย

สำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ค่าใช้จ่ายสำหรับการพักผ่อน
ได้แก่

ก. การจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้พักผ่อน เช่น การให้บ้านพักตากอากาศตามชายทะเล โดยเสียค่าธรรมเนียมบ้างเล็กน้อย

ข. การให้วันหยุดพักผ่อน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารได้ให้พนักงานมีสิทธิลาพักผ่อน เป็นเวลาอย่างน้อย 6 วันทำงาน

จะเห็นได้ว่า สวัสดิการที่กล่าวโดยสรุปทั้ง 5 ด้าน ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของทรัพยากรที่เป็นมนุษย์ จึงได้จัดให้มีการลงทุนในทรัพยากรที่เป็นมนุษย์ ทั้งด้านพัฒนาและบำรุงรักษา ดังได้กล่าวข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

1. โครงการต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ได้จัดให้อยู่ในปัจจุบัน ผู้บริหารงานของธนาคารพาณิชย์ควรจะได้นำมาพิจารณาอยู่เสมอว่า เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ เช่น

1.1 โครงการทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านที่อยู่อาศัย นับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ควรจะมีการยืดหยุ่นไปบ้าง กล่าวคือควรพิจารณาให้ตามความจำเป็นและความเดือดร้อนของพนักงานแต่ละคน ควรให้พนักงานผู้น้อยและมีรายได้น้อย ได้มีโอกาสในการใช้สวัสดิการมากขึ้น

1.2 ปัจจุบัน การคมนาคมเป็นปัญหาที่สำคัญ การที่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่สามารถแก้ปัญหาในเรื่องที่จอดรถสำหรับพนักงาน ธนาคารก็จะพิจารณาถึงการจ้จัดรถรับส่งพนักงาน โดยกำหนดเป็นสาย ๆ การให้บริการนั้นจะเป็นการช่วยลดการจราจรในท้องถนนแล้วยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานให้ได้ใช้บริการเท่าเทียมกันด้วย

1.3 การส่งพนักงานที่ควรจะต้องประกอบด้วยแผนงานดังนี้

- ก. ให้โอกาสทุกอย่างแก่พนักงานเท่าเทียมกัน
- ข. ใหมหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้พนักงานทุกคน ได้มีส่วนร่วมในสิ่งที่ตนพอใจและสนใจ
- ค. ควรจะจัดใหม่โดยสม่ำเสมอไม่ขาดตอน
- ง. ให้พนักงานทั้งหญิงและชายได้รับบริการเท่าเทียมกัน
- จ. อย่าให้การบริการดังกล่าว เป็นการดึงพนักงานออกมาจากครอบครัวของเขา แต่ควรจัดบริการที่สามารถทำให้ครอบครัวของเขาสามารถรวมด้วย

2. ผู้บริหารงานของธนาคารพาณิชย์ ควรจะได้มีบริการทางด้านสังคมสงเคราะห์แก่พนักงานธนาคาร เพราะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ความเข้าใจอันดีระหว่างพนักงานด้วยกัน และพนักงานกับผู้บริหาร บริการด้านนี้ควรจัดในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมากกว่าอย่างเป็นทางการ เช่นการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การรับฟังและพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์และให้ความช่วยเหลือ หรือตัดสินด้วยความเป็นธรรมและทันเหตุการณ์ด้วย ให้ความช่วยเหลือในปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาในคานการงาน เป็นต้น

3. ระเบียบของสวัสดิการธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ปรากฏไว้ เพื่อให้พนักงานได้ทราบว่า ธนาคารได้ทำอะไรกับพนักงานบ้างนั้น เมื่อถึงเวลาที่พนักงานจำเป็นต้องใช้บริการนั้นก็ควรจะได้บริการสนอง อย่าให้พนักงานเกิดความรู้สึกวาระเบียดสวัสดิการที่เขียนขึ้นนั้นเป็นเพียงสิ่งล่อใจสำหรับพนักงานเท่านั้น แต่ไม่มีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้การลงทุนในทรัพยากรที่เป็นมนุษย์ของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ได้รับผลตอบแทนทางด้านบริการอย่างเต็มที่ และได้รับความพอใจมากที่สุด สิ่งที่ต้องศึกษาต่อไปก็คือ หากจะมีการกำหนดอัตราเพิ่มจำนวนพนักงานให้คงที่ หรือลดจำนวนพนักงานลง เพื่อให้พนักงานได้รับสวัสดิการมากขึ้นนั้น จะมีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่งาน อันก่อให้เกิดผลสำเร็จของธนาคารหรือไม่

ข้อเสนอแนะของพนักงานธนาคาร

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของพนักงานธนาคารเกี่ยวกับสวัสดิการด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้

1. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

1.1 พนักงานธนาคารประสงค์จะให้ธนาคารจัดแพทย์ที่มีความชำนาญในการรักษานั้น นับว่าเป็นการเหมาะสม และธนาคารก็สามารถจะกระทำได้ โดยจัดให้มีแพทย์ชำนาญเฉพาะโรค ทำการตรวจรักษาในวันใดวันหนึ่ง ซึ่งจะช่วยแก้ไขข้อเสนอนี้ที่พนักงานประสงค์จะให้พนักงานจัดหาแพทย์ที่มีความชำนาญมาแทนคณะแพทย์เดิมที่มีอยู่

1.2 นโยบายการรักษา ควรครอบคลุมถึงบิคาราคา สามี ภรรยาและบุตรด้วยนั้น ผู้วิจัยเข้าใจว่า พนักงานต้องการให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ด้วย ซึ่งธนาคารไม่สามารถจะอำนวยความสะดวก พนักงานควรยอมรับว่า ธนาคารได้จัดเงินทุนส่งเคราะห์พนักงานให้กู้ยืมได้อยู่แล้ว ซึ่งธนาคารบางแห่งไม่คิดดอกเบี้ยด้วย ถิ่นว่าธนาคารได้ช่วยเหลือในด้านนี้อยู่แล้ว นอกจากนั้นการที่จะให้ธนาคารขยายขอบเขตการรักษาไปยังโรงพยาบาลเอกชนยังไม่สามารถทำได้ เพราะโรงพยาบาลเอกชนเก็บค่ารักษาแพงกว่าโรงพยาบาลของรัฐ

2. สวัสดิการด้านเศรษฐกิจ

2.1 นโยบายการให้กู้ยืมเงินแก่พนักงานโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าบุคคลภายนอกนั้น ธนาคารส่วนใหญ่ได้ดำเนินการให้แล้ว แต่การที่พนักงานให้ขอเสนอว่าควรกำหนดวงเงินกู้ให้สูงพอที่พนักงานผู้น้อยสามารถจะกู้ได้นั้น นับว่าไม่เป็นการเหมาะสม เพราะพนักงาน

ได้สิทธิพิเศษในเรื่องอัตราดอกเบี้ยอยู่แล้ว จึงควรยอมรับเงื่อนไขบางประการด้วยว่าปริมาณวงเงินที่ได้รับจะต้องขึ้นอยู่กับอายุงานและความสามารถในการชำระคืน ปริมาณวงเงินกู้จึงต้องเหมาะสมกับฐานะของผู้ขอ

2.2 แมวอาัตรการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของรัฐวิสาหกิจและราชการจะสูงกว่าของพนักงานธนาคารในปัจจุบันตามความเห็นของพนักงานธนาคารก็จริง แต่พนักงานพิจารณาถึงจำนวนเงินที่ได้รับแล้ว จะเห็นว่า พนักงานธนาคารได้รับจำนวนเงินเดือนที่มากกว่า

2.3 การที่พนักงานเสนอให้ธนาคาร เพิ่มค่าอาหาร ค่าครองชีพ และเงินเดือนนั้น ธนาคารต่าง ๆ ทุกธนาคารก็คำนึงให้อยู่แล้ว เพียงแต่จำนวนเงินที่ได้รับเพิ่มขึ้นมากแตกต่างกันเพราะขึ้นอยู่กับฐานะทางการของธนาคารนั้น ๆ

3. สวัสดิการด้านความมั่นคงและปลอดภัย

3.1 การที่พนักงานมีข้อเสนอให้ธนาคารจ่ายเงินสะสมแก่พนักงานที่ทำงานครบ 1 ปี นับว่ายังไม่เหมาะสม เพราะเงินสะสมเป็นส่วนที่ธนาคารจ่ายสะสมให้เองไม่ได้หักจากเงินเดือนของพนักงาน จึงเป็นเสมือนเงินรางวัล พนักงานที่ได้รับจึงควรมีผลงานให้กับธนาคาร เพราะธนาคารได้เสียค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพนักงาน และถ้าครบ 1 ปี พนักงานลาออก ธนาคารก็ต้องเสียเวลาในการฝึกอบรมใหม่ ซึ่งยอมไม่เป็นการยุติธรรมแก่ธนาคารที่จะรับภาระนี้อยู่เรื่อย ๆ

3.2 หุ่นธนาคาร สำหรับการจัดสรรหุ้นให้กับพนักงานธนาคาร โดยพนักงานไม่ต้องจ่ายเงินซื้อเห็นว่าเหมาะสม เพราะหุ้นธนาคารเป็นส่วนที่จะทำให้พนักงานมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและรักธนาคารของตน ซึ่งจะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ แต่การให้หุ้นควรกำหนดเงื่อนไขของผู้ได้รับ เช่น กำหนดระยะเวลาทำงาน เป็นต้น

4. สวัสดิการด้านสหภาพการ

จากการสำรวจธนาคารต่าง ๆ ได้จัดสวัสดิการด้านนี้มากอยู่แล้ว เพียงแต่บางอย่างที่ธนาคารจัดให้ แต่พนักงานไม่พอใจ เช่น สถานที่พักตากอากาศ ผู้วิจัยเห็นว่าไม่จำเป็น เพราะพนักงานแต่ละคนมีความต้องการในการพักตากอากาศยังสถานที่ต่าง ๆ แตกต่างกันไป

ซึ่งอาจจะเป็นเพราะความยากง่ายในการจัดหาอาหาร และความสะดวกในการเดินทางของพนักงานแต่ละคน เป็นต้น

5. สวัสดิการด้านการศึกษา

5.1 การเสนอให้ธนาคารจัดวิทยากรให้ความรู้แก่พนักงาน นับว่าเป็นการเหมาะสม เพราะค่าใช้จ่ายไม่มาก และพนักงานก็ได้รับความรู้โดยทั่วกัน สำหรับพนักงานที่ทองการ

5.2 การจัดทุนการศึกษา และให้สิทธิ์พนักงานลาศึกษาต่อนั้น นับว่าเป็นการเหมาะสม และธนาคารก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว เพียงแต่พนักงานจะต้องขอมรขอเท็จจริงบางประการที่ธนาคารกำหนด เช่น สามารถชิงทุนการศึกษาได้ ผู้รับทุนการศึกษา จะต้องเป็นผู้ค่าประกัน และยอมให้ปรับ ถ้าหากผู้รับทุนผิดสัญญา เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า โครงการสวัสดิการด้านต่าง ๆ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้พยายามจัดให้กับพนักงานมากกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ และองค์การธุรกิจอื่น ๆ นอกจากนั้นสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่พนักงานธนาคารได้รับอยู่ เช่น มีเครื่องปรับอากาศ อุปกรณ์ในการทำงาน ตลอดจนสถานที่ทำงานที่ดีกว่า ฉะนั้นพนักงานธนาคารควรยอมรับสภาพความเป็นจริงบางประการโดยเฉพาะความสามารถในการจ่ายของธนาคารนั้น ๆ มีให้มากนักน้อยเพียงไร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย